

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.

0033 OSLO

Deres ref.

Vår sak

04/03288

04/03288-008 001223/05
646.0

HW/ghg
Oslo, 01.02.2005

HØRING AV LOVUTKAST OM PLIKTIGE ELSERTIFIKATER

Landsorganisasjonen i Norge (LO) har mottatt ovennevnte sak til høring.

Generelle kommentarer:

LO er fornøyd med at det nå foreligger et utkast til lov om pliktige elsertifikater. Et fornuftig utformet system for elsertifikater er et godt supplerende virkemiddel for å fremme miljøriktig produksjon og forbruk av energi. LO slutter seg til intensjonene lovutkastet. LO er imidlertid uenig i enkelte av forslagene, og anser noen spørsmål i departementets lovutkast som uavklart.

De senere årene har el-forbruket økt langt mer enn produksjons- og overføringskapasiteten. Det er behov for strakstiltak for å øke produksjonen, både i form av gasskraft, vannkraft og annen fornybar energi. Selv med de planer og prosjekter som foreligger, vil hele den nordiske regionen stå overfor en usikker forsyningssikkerhet. Det skyldes ikke minst at disse trenger tid til å bli realisert.

Et pliktig elsertifikatmarked kan bidra til økt produksjon av elektrisitet fra fornybare energikilder. LO mener, i likhet med departementet, at et bredt internasjonalt system vil bidra til et mer velfungerende marked. Det er viktig at regjeringen arbeider aktivt for å utvikle et harmonisert internasjonalt marked. Likevel kan også et norsk-svensk marked bidra til en betydelig økning i produksjonen av elektrisitet fra fornybare energikilder. Et norsk-svensk pliktig elsertifikatmarked er derfor fornuftig. Dette forutsetter en omforent ordning på norsk og svensk side.

LO er tilfreds med at elsertifikatmarkedet skal være et alternativ til dagens virkemidler for de aktuelle teknologiene. Det betyr at ingen teknologier gis urimelige fordeler i systemet.

Hvilke energikilder skal gis rett til elsertifikater?

LO er fornøyd med at Departementet i sin utformingen av forslagene har lagt vekt på at den ikke skal redusere grunnlaget for verdiskapning i Norge og motivere til dårlig utnyttelse av verdifulle naturressurser. LO er særlig fornøyd med at departementet baserer seg på en teknologinøytral og størrelsesnøytral løsning. Dette bidrar til økt produksjon av elektrisitet

fra fornybar kraft, og at de mest prisgunstige prosjektene vil bli realisert først – dvs. at det er den mest effektive ordningen.

Lovforslaget legger opp til å utstede sertifikater til anlegg med byggestart etter 1. januar 2004. For anlegg med byggestart før dette tidspunktet vil det ikke utstedes sertifikater. Det er likevel unntak for opprusting og modernisering foretatt etter 1. januar 2004 og unntak for anlegg som har vært ute av drift i en periode. LO har forståelse for argumentet om å sette en tidsgrense for hvilke anlegg som skal inkluderes. Samtidig bør en tilstrebe en tilnærming til dette som i størst mulig grad samstemmes med den svenske ordningen, og unngå uheldige vridninger som kan påvirke lønnsomheten for norske produsenter. Blant annet deltar flere industribedrifter i det frivillige sertifikatmarkedet med produksjonsanlegg som ble igangsatt før 1. januar 2004. LO foreslår derfor at tidsgrensen for sertifikatberettigede anlegg harmoniseres med gjeldende regelverk i Sverige.

Fornybare energikilder

LO er fornøyd med departementets forslag som omhandler fornybare energikilder. For LO er det viktig at oppgradering og fornyelse av vannkraft kvalifiserer som ny fornybar kraft. På denne måten kan vi få gjort noe med forsinkelsen i planlegging og bygging av slike anlegg som vi ser i dag.

Det bør vurderes hvordan eksisterende vindkraft og eksisterende bioenergi kan inkluderes, i tråd med den svenske ordningen.

Det er positivt at det ligger en åpning i lovutkastet for at energikilder eller teknologier som ikke er eksplisitt nevnt i lovforslaget, kan bli berettiget til elsertifikater. Det bør stimulere til økt satsing på forskning og teknologiutvikling på dette området.

Andre energikilder

Lovforslaget bygger på Fornybarhetsdirektivets definisjon av fornybar energi. I utgangspunktet kan dette virke fornuftig, men det utelukker energibærere og energiløsninger som det kan være rasjonelt å inkludere for å sikre økt energieffektivitet. Varme- og energigjenvinning og forbrenningsanlegg er ikke inkludert i forslag til lov. Departementet viser blant annet til at det er knyttet problemer til å måle og kontrollere varme/energigjenvinning i et slikt system. LO mener det bør tas høyde for en utvikling på området, og hvor en løsning kan være et måle og kontrollopplegg som i hovedsak baserer seg på den ordningen departementet foreslår for bioenergi.

I dag finnes det ikke et internasjonalt sertifikatmarked. Et norsk-svensk system som inkluderer gode løsninger for varmegjenvinning, vil etter LOs mening kunne fungere som en pilot for et framtidig internasjonalt marked.

LO mener at gjenvunnet el-energi fra spillvarmen bør være sertifikatberettiget, fordi den er et biprodukt som ellers går tapt. Det bidrar til at mye kraft kommer ut i markedet, uten at uttaket av fossile brensler øker. Dette er også i tråd med intensjonen i sertifikatordningen. NVE viser i sin utredning til at en slik liberal praksis vil øke det samlede gjenvinningspotensialet fra 1,9 til 3,4 TWh.

Elsertifikatplikten og ambisjonsnivå

Det presenteres to forslag til løsninger for hvordan kostnadene kan fordeles på sluttbrukerne. LO mener det må være en forutsetning at norske virksomheter får de samme rammebetingelsene som det de har i Sverige. Det betyr at el-intensiv industri må unntas i beregningen av elsertifikatpliktens omfang for den el som forbrukes i produksjonsprosessen, slik det gjøres i Sverige.

På sikt bør et norsk-svensk marked for elsertifikater utvides til et nordisk og europeisk marked. Både forbrukere og produsenter vil være tjent med et bredest mulig marked, både i forhold til systemets effektivitet og prisutvikling for forbrukerne.

Tildelingsperioden bør vurderes i samarbeid med svenske myndigheter. Også når det gjelder ambisjonsnivået er det naturlig med en avklaring med svenske myndigheter, slik at systemet blir akseptabelt for begge parter. Det er viktig å unngå forskjeller som vil virke konkurransevridene.

Økonomiske konsekvenser av lovforslaget

Det er viktig å utforme et ambisjonsnivå som ikke bidrar til å drive prisene opp på et slikt nivå at det blir billigere å vedta bøter enn å kjøpe elsertifikat, slik man har erfart i Sverige. Et troverdig system må sikre at kundenes elsertifikatavgift faktisk bidrar til økt produksjon av elektrisitet fra fornybar kraft.

Departementet holder på med en utredningen om de økonomiske konsekvensene av lovforslaget. LO regner med at departementet vil komme tilbake til høringsinstansene når resultatet fra utredningen foreligger.

Harmonisering av svensk og norsk lov

LO er fornøyd med forsikringene fra departementet om at lov om elsertifikater først trer i kraft når de nødvendige avklaringene med Sverige er gjort, men vil samtidig understreke den positive betydningen av å komme raskt i gang. Fokus og ambisjon må fortsatt være at elsertifikatordningen skal være i funksjon per 1. januar 2006. Mange har ventet på ordningen, og en relativt rask avklaring og igangsetting vil være det viktigste bidraget til å unngå investeringstørke og sikre mer el i et marked med stor forsyningsusikkerhet.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Trine Lise Sundnes

Tor Andersen

Saksbeh.: Halvor Wøien